

Nr 300

Av herr **Thun**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens sinnessjukhus: Avlöningar.*

Fördelningen av begärd personalförstärkning vid statens sinnessjukhus har hittills skett emellan sjukhusen efter ett jämförelsetal, som man fått mellan personal och patienter på respektive sjukhus. I samband med den nu pågående upprustningen måste denna anordning med ett odifferentierat kvotssystem såsom utslagsgivande anses otillfredsställande. Det är givetvis ett flertal faktorer man bör taga hänsyn till vid denna fördelning; några av de faktorer som bestämma storleken av arbetsbördan för personalen äro:

1. Avdelningens storlek; mindre avdelningar kräva förhållandevis mer personal än större.

2. Omsättningens storlek; avdelningar med hög omsättning kräva mer personal än sådana med låg omsättning.

3. Karaktären av kronisk avdelning eller akut behandlingsavdelning; de medicinska terapiformer, som f. n. hålla på att arbeta sig fram, äro personalkrävande och för rationellt genomförande fordras tillräckligt med sjukvårdspersonal.

4. Förekomsten av undervisning och utbildning av sjukvårdspersonal på en avdelning medför ingen lättnad i den övriga personalens arbetsbördan utan snarare tvärtom. Elevantalet bör sålunda ej schablonmässigt läggas till det faktiska antalet av övrig personal, vilket kommer att innebära en direkt sänkning av kvottilldelningen.

5. Utbyggandet av olika former av arbetsterapi bör ur personalsynpunkt bedömas efter lokala förhållanden. I många fall kan behovet av sjukvårdspersonal i samband med nyanlagda terapiavdelningar visa en ökning. Anläggandet av stora och dyrbara terapiavdelningar förutsätter en genomgång av personalbehovet, eftersom anläggningskostnaderna bli meningslösa om ej avdelningarna komma att utnyttjas. En överarbetning av fördelningsprincipen av personal vid statens sinnessjukhus är sålunda påkallad för att få fram en effektivare och rationellare lösning på denna viktiga fråga än det nuvarande schablonmässiga förfarandet medger.

Såsom exempel på vilka egendomligheter en odifferentierad personalkvotering kan leda till må anföras förhållandena å Ulleråkers sjukhus. Denna familjevård är den största som förefinnes vid statligt sinnessjukhus i landet. Den har ett platsantal på omkring 240 patienter med en omsätt-

ning av ca 500 patienter, av vilka 90 kunnat försöksutskrivnas från sjukhuset. Antalet vårddagar under föregående år, som presterades åt psykiskt sjuka människor, uppgick till omkring 60 000. För bedrivande av denna verksamhet finnas tillgängliga, förutom läkare, två föreståndarinnor jämte en ekonomist för handhavande av förrådet. Förutom detta arbete handhava föreståndarinnorna hjälpverksamheten vid sjukhuset, som även blir synnerligen omfattande, då sjukhuset kan uppvisa en nyintagning av över 900 patienter. Förstärkning av sjukvårdspersonal för innevarande år, med det blygsamma begärandet av en avdelningssköterska har tydligen på grund av att sjukhuset blivit bedömt som enhet, strukits ur departementschefens framställning till riksdagen. Då familjevårdsverksamheten måste anses såsom betydelsefull, med hänsyn till omsättningen av patienter på sjukhuset och driften i övrigt, får det anses egendomligt, att den begärda tjänsten utgått ur förslaget till personalförstärkning.

Med hänvisning till det anförda får jag hemställa,

att riksdagen vid behandling av förslag om personalstat vid sinnessjukhusen dels måtte beakta fördelningsfrågan, dels att det vid Ulleråkers sjukhus utöver förslaget måtte ske en tilldelning av tvenne tjänster som avdelningssköterskor vid familjevården.

Stockholm den 25 januari 1957

Edvin Thun
